

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

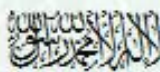
Ebû Ubeyde el-Muallim

TEVHİD

ve

**Tevhidin
Kısımları**

TEVHİD

ve

Tevhidin Kısımları

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ
شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا
مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ... أَمَّا بَعْدُ:

*Selâm olsun,
tevhidi hayat yapan tevhid ehline...*

Tevhid;

Tevhid, Allah subhanehu ve teâlâ'nın kullarından istediği en büyük emir...

Tevhid, yaratıcının kullarından istediği pak inanış, Allah subhanehu ve teâlâ'yı ibadetlerle birlemenin adı...

Tevhid, Âlemlerin Rabbinin razı olacağı gibi inanmanın ve şirksiz yaşamanın adı...

Tevhid, ilk peygamberden sonuncusuna kadar tüm tevhid elçilerinin davet ettiği ortak inanış ve bu inanışın hayata yansması...

...

*Bil ki! Tevhid, Âlemlerin Rabbinin emridir.
Ve ancak bu emri yerine getirenler kurtuluş ehlidir.*

MUKADDİME

Günümüzde birçok lüzumsuz kelimenin peşine düşen insanlar birçok lüzumlu kelimeyi de ya hiç duymamışlar ya da içeriğinden habersizdirler. İşte tevhid kelimesi de bazılarının hiç duymadığı diğer bazılarının da duysalar bile yanlış ya da eksik anladıkları kelimelerdendir. Oysa her insanın bilmek, inanmak ve de hayatında yaşayarak göstermesi gerekli büyük bir hakikatin ifadesidir tevhid.

Evet, tevhid insanlığın öğrenmesi gereken müşterek kelimelerin başında gelirken günümüzün dini hayatın dışına iten seküler dünyasında insanların gündemlerinde birçok kelimenin yanında olmayan bir kelimedir tevhid.

Bu öyle bir kelimedir ki bilinip hayat yapılması uhrevi saadetken, bunun öğrenilmemesi ise helakin baş-

langıcıdır. Bundan dolayı bu risale herkesin bu kelimeyi öğrenmesinin gerekliliği doğrultusunda yazılmıştır.

*Gayret bizden, yardım ve başarı
Allah subhânehu ve teâlâ'dandır.*

**Ebû Ubeyde
Esedullah Said el-Muallim
1434/2013**

*Tevhid, Âlemlerin Rabbinin razı olacağı gibi
inanmanın ve şirksiz yaşamının adıdır.*

TEVHİD

Sözlükte; ‘birlemek, tek kılmak’ anlamına gelen tev-
hid, terim olarak ise; Allah *subhânehu ve teâlâ’yı* zâtın-
da, rububiyetinde, ulûhiyetinde, isim, sıfat ve fiillerinde
tek kabul ederek ibâdetle O’nu birlemektir.

Âlemlerin Rabbi olan Allah *subhânehu ve teâlâ* kendi
zatının birlenmesini ve de canlı-cansız, soyut-somut
hiçbir şeyin kendisine eş koşulmamasını ister. İşte tev-
hid Allah *subhânehu ve teâlâ’nın* bir olduğunu, O’ndan
başka ilâh bulunmadığını, her türlü ortak koşulmaktan
münezzeht olduğunu bilmeyi ve buna inanarak hayat
kılmayı ifade eder.

Tevhid, Allah *subhânehu ve teâlâ’yı* birlemeyi,
O’nun ortağının olmamasını, O’nun hiç bir şeye ben-
zememesini, hiç bir şekilde denginin bulunmamasını
bizlere öğretir. Yaratanın sıfatları Yaratana hastır. Yara-

tilanın sıfatları yaratılanlara has... İşte tevhid Yaratanın sıfatlarını yaratıklara, yaratıkların sıfatlarını Yaratana vermeyi yasaklar. Bunları bir birine karıştırmak tevhidi bozmak anlamındadır.

Kur'ân-ı Kerîm'de '*tevhid*' kelime olarak geçmese de, Kur'ân-ı Kerîm; muhtevasıyla tevhidi ve tevhidi yaşantıyı örnekleriyle sunarak öğreten tevhid kitabıdır. Bizden inanç ve yaşantımızda tevhidi ister ve bizi tevhide yönlendirir.

Tüm peygamberlerin dini olan İslam da tevhid dinidir. Rabbimiz ilk insandan itibaren kullarının yaşayacakları tevhid dini olan İslam'dan kullarını sorumlu tutmuştur. Tüm seçilmiş tevhid elçileri kavimlerini tevhid dini olan İslam'a çağırmışlardır.

Tevhid, şirkin karşısındadır. Kavramlar zıtlarıyla bilinirlerken şirkin karşılığıdır tevhid. Ve de tevhid ehli muvahhidken, şirk ehli de müşriktir.

İnsanlar ya tevhid dininin müntesibi muvahhid Müs-

lumanlar ya da şirk dinlerinin müntesipleri müşrikler olarak ikiye ayrılırlar. Ve insanlık tarihi, muvahhidlerin müşriklerle, tevhidin şirkle daimi kavgasının olduğu mücadeleler tarihidir.

Muvahhidler tevhid diniyle kulluğu yalnız Allah *subhânehu ve teâlâ'*ya has kılarken, müşriklerse şirk dinleriyle O'nun dışındakilere kulluk yaparlar. Tevhid inancı Allah *subhânehu ve teâlâ'*dan başkasına kulluğu yasaklar ve önüne geçerken, şirk inanışları ise birçok şeylere kulluk yaparak politeist bir inanca insanı sürükler.

Tevhid, Allah *subhânehu ve teâlâ'*yı birlemenin hayatın bütünü kapsamasını bizden ister. Günümüzde ki çarpık bakış açısıyla tevhid, sadece dillerde söylenen ancak yaşantıya geçmeyen bir kavramdır. Oysa bu kavram gönle de bedene de, bireye de topluma da hâkim olan hakikattir.

Tevhid bizleri sadece '*Allah vardır*' diyerek bırakmaz. '*Allah vardır*'ın içerisine O'nun tek yaratan, tek yaşatan

ve de tek yönetici olduğunu bizlere bildirir. Bunu bildirirken elbette ki bunun icabı olan bunun dışındakileri redde de bize çağırır. Ve bu çağrıya uyan tevhid ehli Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* emirlerince yaşayıp nehiyelerinden kaçınır. O zamane tağutlarının şirk projeleri karşısında tevhidi hayat yapar.

*Allah'ın varlığına şirksiz bir iman; ancak
rububiyetinde, ulûhiyetinde, isim ve sıfatlarında
O'nu tevhid etmekle mümkündür.*

TEVHİDİN KISIMLARI

Tevhid parçalanamaz, cüzlere ayrılamaz bir bütündür. Bir kişinin bu bütünün cüzlerinden birisine dahi iman etmemesi ya da bozuk inanması imanı yaralar, hatta bozar. Tarih boyunca insanların tevhid ehli olmaları gerektiği gibi tevhidi bir imanı gerçekleştirmelerine bağlı olmuştur. Ancak nice toplum Allah *subhânehu ve teâlâ'*ya inansa da O'nu gerektiği gibi tevhid edemediklerinden tevhid ehli olamamışlardır. Konunun daha iyi anlaşılması için ulemamızın konuyla ilgili tasnifi vardır. Bizler de onların bu tasnifi doğrultusunda tevhidin kısımları bölümünü; Allah *subhânehu ve teâlâ'*nın varlığına, rubûbiyetinde, ulûhiyetine ve de isim ve sıfatlarına iman başlıkları altında dört başlıkta inceleyeceğiz.

1. ALLAH'IN VARLIĞINA İMAN

İslâm inancı altı esas üzerine bina edilmiş olup, bu esasların ilki Allah *subhânehü ve teâlâ'*ya imandır. Rasûlullâh *sallallâhu aleyhi ve sellem* bir hadisi şeriflerinde imanın bu altı esasını şu sözleriyle bildirmiştir:

“İman; Allah’a, meleklerine, kitâblarına, rasûllerine, ahiret gününe, hayır ve şerriyle kadere inanmandır.”¹

Tüm bu esasların doğru olması gerekmektedir. Yoksa bu esaslara yanlış bir şekilde inanış² Allah *subhânehü ve teâlâ'*nın razı olacağı bir inanış değildir.

Şunu ifade edelim ki, Allah *subhânehü ve teâlâ'*nın varlığına iman etmek, Allah *subhânehü ve teâlâ'*ya imanın içerisinde yer alsa da, Allah *subhânehü ve teâlâ'*nın varlığını kabul etmek, Allah *subhânehü ve teâlâ'*yı tevhîd etmek demek değildir. Nitekim Rabbi-

¹ (SAHİH HADİS:) Müslim (8), Tirmizi (2610)

² Örneğin; meleklerle Allah *subhânehü ve teâlâ'*nın kızları veya peygamberlerle Allah *subhânehü ve teâlâ'*nın oğulları olarak inanmak gibi ki, ne yazık ki insanlık bu gibi yanlış şeylere inanmış ve inanmaktadırlar.

miz Allah *subhânehu ve teâlâ* şöyle buyurmaktadır:

“Onların çoğu, ancak Allah’a ortak koşarak îmân ederler.” (Yûsuf: 12/106)

İnsanların insanlık tarihi boyunca -ekseriyetle- yaratıcı bir varlığa iman ettikleri ve de bu varlığa çeşitli adlar verdikleri bir gerçektir. Bu gününün insanı da iman ettiği varlığa bir takım isimler vermektedirler.

Hatta unutulmamalıdır ki, cahiliye Mekke’sindeki insanlarda Allah *subhânehu ve teâlâ*’ya ‘**Allah**’ ismi ile inanmaktaydılar. Tıpkı günümüz cahiliyesindeki insanların da olduğu gibi...

Ancak bir yaratıcıya iman etmek, hatta onu ifade ederken isim olarak ‘**Allah**’ ismiyle anmak³, Allah *subhânehu ve teâlâ* katında geçerli bir iman için yeterli değildir. Kişinin doğru ve geçerli bir ‘**Allah**’ inancına sahip olması gereklidir. Zira kişiye, doğru bir inanca

³ Cahiliye Mekke’sindekilerin dediği gibi... Cahiliye Mekke’sindekiler antlaşma yaparlarken bile anlaşmanın başına ‘Bismikellahûmme’/‘Ey Allah’ım senin isminle’ yazarlardı.

sahip olmadan inandığı ilaha '*Allah*' demesi fayda vermeyip, onun bu inancı imanlı olması anlamı da gelmez. Tıpkı cahiliye Mekke'sindeki müşriklerinde olduğu gibi...

Sonuç itibariyle insanlık tarihi incelendiğinde *ilah* inancının yaygın olduğu görülecektir. Elbette ki insanları Allah *subhanehu ve teâlâ*'nın varlığına yönlendiren sebepler vardır. Bunları *fıtrat*, *akıl*, *din* ve *his* gibi dört kısma ayırabiliriz.

a) Fıtrat:

Fıtrat kelimesi lügatte; yaratılış, yapı, karakter, tabiat, mizaç, kâlb-i selim, Nebilerin sünneti, adetullâh gibi manalarda gelir. Ayrıca hilkat, tabii eğilim, hazır olmak, huy, cibilliyet, içgüdü, istidat gibi anlamlarda da kullanılır.

Terim olarak *fıtrat*; Allah *subhânehu ve teâlâ*'nın

mahlûkatını⁴ kendisini bilip tanıyacak ve idrak edecek bir hal, bir kabiliyet üzere yaratmasıdır.⁵

Hiç şüphesiz her şeyi bilen ve her şeyi hikmet üzere yaratan yüce Rabbimiz Allah *subhânehu ve teâlâ* insanın manevi yapısına da kendisine inanma kabiliyetini koymuştur. Bu özellik sonradan kazanılacak bir şey değildir. Allah *subhânehu ve teâlâ* bir âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır:

“Sen yüzünü hanîf⁶ olarak dine, Allah insânları hangi fitrat üzere yaratmışsa ona çevir. Allah’ın yaratışında değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur.” (Rum: 30/30)

Rasûlullâh *sallallâhu aleyhi ve sellem* ise bir hadis-i şerifinde şöyle buyurmuştur:

⁴ **Mahlûkat:** Yaratıklar, Allah *subhânehu ve teâlâ*’nın yarattığı canlılar.

⁵ İbn Manzur, Lisânü'l-Arab, Beyrut, (t.y.), V, 55.

⁶ **Hanîf:** Hanif kelimesine lûgat itibarıyla çeşitli manalar verilmişse de genellikle kabul edildiğine göre “hakka ve doğruya yönelen, istikamet üzere bulunan kimse” demektir. İslâmi istılahta ise cahiliye döneminde her türlü sapıklıktan ve putperestlikten yüz çevirerek hakka yönelen, İbrahim aleyhisselâm’ı dinine talip olarak yalnız bir Allah *subhânehu ve teâlâ*’ya inanan kimseler için ad olmuştur.

“Her doğan çocuk, ancak İslâm fıtratı üzere doğar. Sonra anne-babası onu Yahudileştirir veya Hristiyanlaştırır veya Mecusileştirir.”⁷

Yani insanın yaratılışındaki fıtrat; imana, İslâm’a meyillidir. Ancak bu meyil, başka şeylere yönlendirilmek suretiyle köretilmektedir.⁸

Oysaki yalnızca fıtrata uygun yaşamakla hayat anlam kazanır ve anlam kazanmış hayatlarla insanlar gerçek huzuru bulabilirler. Yeryüzünde fıtratın dışına çıkan hiçbir din ve ideoloji gerçek huzuru sağlayamamış ve de sağlayamayacaktır. İnsanların fıtratlarına ve fıtrat dini olan İslâm’a sırt çevirmeleri halinde huzursuzlukları artacak ve artmaktadır. Bakan değil gören gözlerle şöyle etrafa bir bakanlar fıtratlarını tahrif edenlerin hallerini ve de akıbetlerini müşahade edebilirler.

⁷ (SAHİH HADİS:) Buhari (1358); Müslim (2658)

⁸ Örneğin; günümüzde çocuklar ve gençler öğütüm kurumları eliyle küfri ideolojilere yönlendirilip laik, demokrat, komünist, kemalist... yapılmaktadırlar.

b) Akıl:

Akıl kelimesi lügatte; Mastar olarak; engellemek, alıkoymak, bağlamak gibi anlamlara gelmekteyken, isim olarak ise; akıl, idrak, diyet, muhakeme yeteneği, kavrayış, zekâ anlamlarına gelmektedir.

Akıl, bilgiye ulaşmak, bilgiyi kavramak ve anlamak, korumak ve hatırlamak için akıl sahiplerine verilen ruhi/manevi bir güçtür. Bu güç sebebiyledir ki darul teklifte⁹ sekaleyn¹⁰ Allah *subhânehu ve teâlâ*'nın emirleri karşısında mükelleftirler.

Yüce yaratıcımız olan Allah *subhânehu ve teâlâ* bazı varlıkları akıllılar olarak yaratmıştır. Bu akıl sayesinde ki akıllılar topluluğu olan melekler, cinler ve insanlar Allah *subhânehu ve teâlâ*'nın varlığını kabul ederler.

Akılları sayesinde ki akıllılar, akılsızlara göre üstündürler.

⁹ **Darul teklif:** Kulların imtihan da olup tekliflerle yükümlü oldukları dünya yurdu.

¹⁰ **Sekaleyn:** İbadetle/kullukla sorumlu olan cinler ve insanlara verilen ortak isim.

Verilen akıl öncelikle mahlûkatın kendi kendine olamayacağını kabul eder. Çünkü varlıklar âleminde hiçbir varlık kendini var edemez. En basit bir nesne bile kendi kendine olamıyor ve akıl onun kendiliğinden olduğunu kabul etmiyorsa, yerlerle gökler ve yerlerle gökler arasındakiler nasıl olur da kendiliğinden var olabilirler?

“Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıpdüşünmez.” (Bakara: 2/269)

Kendilerine akıl verildiği halde varlıkların oluşumunu tesadüfler zincirine bağlayanlar ‘aklı körler’dir. Evinde yere serdiği bir halının desenleri, renkleri ve ilmeklerinin bile kendiliğinden olamayacağını kabul eden bir akıl, nasıl olur da yeryüzünün tüm desenleri ve renkleriyle, tüm çeşitleri ve şekilleriyle kendiliğinden olabileceğini savunabilir?

İslâm inancında tesadüf diye bir şey yoktur. Tesadüf; olan, olmuş ve olacak şeyleri rastlantılara bağlamaktır. Gökyüzü, yeryüzü ve arasındakileri tüm canlı-

cansız varlıklar (renkleri, şekilleri, desenleri, kokuları, tatlarıyla birbirleriyle olan o muntazam uyumlarıyla) nasıl kendilerini var etmiş olabilirler? İşte akıl bu noktada varlığın *bir var edicisi* olduğunu kabul eder.

Tesadüflere iman, Allah *subhânehu ve teâlâ'yı* inkârdır. Allah *subhânehu ve teâlâ'ya* iman edenler ise tesadüfleri inkâr ederler. Allah *subhânehu ve teâlâ* her şeyi bir kadere göre takdir eder.¹¹ O'nun yazdığından başkası olmaz.¹² İşte sahih akıl, tesadüflerle var oluşu kabul etmez. Onları muntazam bir uyum, mükemmel bir tasarımla var edeni kabul eder. O da Âlemlerin Rabbi olan Allah *subhânehu ve teâlâ'dır*.

Oysa aklı körleşmişler, kendilerine büyük bir nimet olarak verilen akıl nimetine rağmen o nimetin sahibinin varlığını, birliğini ve yüceliğini akletmiyorlarsa; hakikatlere kulakları tıkalıysa, hakikatler yerine birtakım

¹¹ “Muhakkak ki, her şeyi bir kader ile yarattık.” (Kamer: 54/59)

¹² “De ki: Bizim başımıza, Allah'ın takdir ettiğinden başkası gelmez.” (Tevbe: 9/51)

saçma sapan sözler konuşuyorlarsa, onlar sağır ve dilsizdirler. Onlardan, yeryüzünde debelenen hayvan, hatta hayvanların en kötüsü olarak söz edilmiştir.

“Gerçek şu ki, Allah katında, yerde debelenenlerin en kötüsü, (bir türlü) akıl erdirmeyen olan sağır ve dilsizlerdir.” (Enfal: 8/22)

Akıl, varlıklardaki düzeni anlama gücüne sahip olduğu gibi, onların üzerinde düşünüp yorum yapma, onların varlıklarının hikmetini anlama gücüne de sahiptir.

“Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbiri peşinden gelmesinde, insanlara fayda veren şeylerle yüklü olarak denizde yüzip giden gemilerde, Allah’ın gökten indirip de ölü haldeki toprağı canlandırdığı suda, yeryüzünde her çeşit canlıyı yaymasında, rüzgârları ve yer ile gök arasında emre hazır bekleyen bulutları yönlendirmesinde düşünen bir toplum için (Allah’ın varlığını ve birliğini isbâtlayan) birçok deliller vardır.” (Bakara: 2/164)

Bu delilleri gören insanlar, onları yaratıp yönlendireni kabul ederler.

Bakmaz mısın ey akıl sahibi! Her bir azanın farklı bir görevi var. Bir et parçası görürken, diğeri tat almakta, biri kokuları algılamak bir diğeriye sesleri duymaktadır. Her biri bir işi üstlenmişler ve muhteşem bir uyum içerisinde görevlerini yapmaktadırlar.

Söyler misin bana, göz göreceğini, dil tadacağını, burun koku alacağını, kulak duyacağını nasıl bilmektedirler?

“İşte Allah, size ayetlerini böyle açıklar ki, akıl erdiresiniz.” (Bakara: 2/242)

Yine insandaki saçta, sakalda, kaştta ve kirpikteki her bir kıl ne kadar uzayacağını kendileri nasıl olup ta bilmektedirler? Kılın akli nerededir? Kirpiklerimiz saçlarımız kadar uzasaydı, halinin ne olacağını kaç kişi düşünmektedir? Elbette körleşmemiş akıl, insandaki kılların kendi başına hareket edemeyeceğinin de far-

kında olup, onlara bir ölçü belirleyenin Âlemlerin Rabbi Allah *subhanehu ve teâlâ* olduğunu kabul eder.

İşte körleşmemiş akıl, insana ve yaşadığı dünyaya her bir özelliğini veren bir yaratıcıyı kabul eder. Onlara bu özellikleri verip, görevlerini taksim edenin Allah *subhânehu ve teâlâ* olduğunu kabul eder.

“Yine de akıl erdirmeyecek misiniz?” (Ali İmran: 3/65)

c) Din:

Dîn kelimesi lügatte; “üstünlük, egemenlik, itaat, zorlamak, itaatkâr olarak kendini bir güce teslim etmek, borçlanmak, birinin emrine girmek, onun emrine amâde olmak, onun hâkimiyet ve otoritesi altında boyun eğmeyi kabul etmek” gibi mânâlara gelir.

Terim olarak *dîn*; “Allâh *subhanehu ve teâlâ*, tarafından vahiy yoluyla indirilen, insanları dünyâ ve âhîret saâdetine çağıran itikadî ve amelî bir nizamdır.” *Dîn* kelimesi mutlak olarak kullanıldığında bundan Allâh

subhanehu ve teâlâ'nın kendisinden razı olacağı tek tevhid dîni olan İslâm Dîni anlaşılır.

"Her kim (Müslüman olmaktan kaçınıp) İslâm'dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan (asla) kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan (cehennemde ebedi kalacaklardan) olacaktır." (Ali İmran: 3/85)

Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* yarattığı ilk insan Müslüman insandır. Ve onun dini de Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* katındaki din olan İslâm'dır. Âlemlerin Rabbi bir olan Allah *subhânehu ve teâlâ*, ilk insandan itibaren tüm insanlara tek bir din göndermiştir.

"Şüphesiz Allah katında (tek geçerli din) din (tüm nebilerin tebliğ ettiği) İslâm'dır." (Ali İmran: 3/19)

Nitekim Rasûlullâh *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

*"Nebiler baba bir anneleri farklı kardeşirler. Dinimiz birdir."*¹³ Yani peygamberler aynı hakikatleri insanlığa

¹³ (SAHİH HADİS:) Buhari (3443); Müslim (2367)...

açıklayan bir ailedirler. Ve Âlemlerin Rabbinin emriyle tüm seçilmiş peygamberler, insanları tâğutları reddederrek tevhid dinine girmeye çağırmışlardır.

“Andolsun, biz her ümmete: ‘Allah’a kulluk edin ve tâğuttan kaçının’ (diye tebliğ etmesi için) bir rasul gönderdik. Böylelikle, onlardan kimine Allah hidayet verdi, onlardan kiminin üzerine sapıklık hak oldu. Artık, yeryüzünde dolaşın da (tevhidi) yalanlayanların sonunun ne olduğunu görün.” (Nahl: 16/36)

Tüm peygamberler ve onlara inen kitâblar Allah *subhânehu ve teâlâ*’nın varlığını haber vermişlerdir.

“Senden önce hiç bir rasûl göndermedik ki, ona: ‘Benden başka ilah yoktur, öyleyse (ancak) bana ibadet edin’ diye vahyetmiş olmayalım.” (Enbiya: 21/25)

Elbette ki bu doğru olup, doğrulanan davetçilerin ayrı ayrı zamanlarda, ayrı ayrı ağızlardan haber verdikleri aynı hakikat, yüce yaratıcının varlığının delillerindendir.

d) His:

His; bireyin nesne, olay ya da diğ er insanlarla olan ilişkilerinin sonucunda i  dünyasında meydana gelen ve  oğ u kez fizyolojik temelleri ve kaynakları olan sevinç, hüzün, burukluk gibi içsel yansımalarıdır. Konumuzla ilgili olarak ise hissi iki bölüme ayırabiliriz:

Birincisi, kulun kendisine yakın olup dualarına karşılık veren bir yaratıcının var olduğunun bilincinde olması, bir ibadet olan, dua ettiğinde kulun kendisine karşılık verenin olduğunu hissetmesidir.

Rabbimiz kullarına olan yakınlığını bizlere bildirir.

“Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin ona ne vesveseler vermekte olduğunu biliriz. Biz ona şahdamlarından daha yakınız.” (Kaf: 50/16)

Ve O kullarının dualarına icabet edendir.

“Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua

edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağırma cevap versinler ve bana iman etsinler. Umulur ki irşad (doğru yolu bulmuş) olurlar.” (Bakara: 2/186)

İkincisiyse de, yüce yaratıcının bir destek olarak peygamberlerine verdiği mucizeleri gören ve duyan insanların durumudur.

İnsanlar peygamberlere verilen bu olağandışı olayları görmüşler ve de duymuşlardır. Bu ise insanların üstesinden gelebilecekleri bir olay olmayıp, insanüstü bir varlığın yani Allah *subhanehu ve teâlâ*’nın yardımı ve izniyle gerçekleşen olaylardır. Bunlar da O’nun varlığının delillerindendir.

2. RUBUBİYET TEVHİDİ

Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* rubûbiyyetine iman, rubûbiyyet tevhidini gerçekleştirmekle mümkündür.

Rubûbiyyet tevhidi, Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* kendi fiilleriyle birlenmesidir. Yani Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* göklerin ve yerin Rabbi olup içindekileri yaratan olduğuna, yarattıklarına ihtiyaçları olan rızkı verdiğine, tüm işlerin O'nun tasarrufunda olup O'nun yönettiğine, her şeyin sahibi olup dilediğini yükseltip, dilediğini de alçalttığına, sadece O'nun izzetli ve zelil kıldığına... ve buna benzer Allah *subhanehu ve teâlâ'ya* ait fiillerinde O'nun tek olduğuna inanmaktır.

İnsanlık tarihi boyunca tevhidin bu türü genelde kabul edile gelmişlerdir. Cahiliye müşrik Arablarının da tevhidin bu kısmının bazı özelliklerini kabullendiklerini yüce kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de görebiliriz.

“De ki: Size gökten ve yerden kim rızık veriyor? Ya da kulaklara ve gözlere kim malik bulunuyor? Ölüden

diriyi kim çıkarıyor? Diriden ölüyü kim çıkarıyor? Her türlü işi kim idare ediyor? Allah diyecekler. De ki öyleyse Allah tan korkmuyor musunuz?" (Yunus: 10/31)

"(Ey Muhammed) de ki: biliyorsanız söyleyin yer ve onda bulunanlar kimindir? Allah'ındır diyecekler. Öyleyse ibret almaz mısınız? Yedi göğünde Rabbi yüce arşında rabbi kimdir de, Allah'tır diyecekler. Öyleyse Ona karşı gelmekten sakınmaz mısınız? Biliyorsanız söyleyin her şeyin hükümlerliği elinde olan barındıran, fakat himayeye muhtaç olmayan kimdir de, Allah'tır diyecekler. Öyleyse nasıl aldanıyorsunuz?" (Mü'minun: 23/84-89)

"Andolsun ki onlara gökleri ve yeri yaratan güneşi, ayı buyruğu altında tutan kimdir? Diye sorarsan şüphesiz Allah'tır derler. O halde nasıl (haktan) çevrilip döndürülüyorlar?" (Ankebut: 29/61)

"Andolsun ki onlara gökten su indirip onunla ölümlünden sonra tekrar diriltten kimdir diye sorsan şüphesiz Allah'tır derler. De ki: "Hamd Allah'a mahsustur."

Fakat onların çoğu akıllarını kullanmazlar.” (Ankebut:

29/63)

Dikkat edilirse Allah *subhânehu ve teâlâ’nın* fiillerini kabul eden bu kişiler müşriklerdir. Verdikleri cevaplardan onların Allah *subhânehu ve teâlâ’ya* inandıklarını görmekteyiz. Ancak bu inanış onların Müslüman olmaları için yeterli olmamıştır.¹⁴

Yine unutulmamalıdır ki, o lanetli iblis/şeytan da Allah *subhânehu ve teâlâ’nın* hem kendisini, hem de Âdem *aleyhisselâm’ı* yarattığı kabul etmektedir:

“(İblis) Dedi ki: Ben ondan (Âdem’den) daha hayırlıyım; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın.”

(Araf: 7/12)

Yine o lanetli iblis, öldüren ve diriltenin Allah *subhânehu ve teâlâ* olduğunu da kabul etmektedir:

“(İblis) ‘Rabbim! Öyle ise, (varlıkların) tekrar dirile-

¹⁴ Zamanımızda da bu soruları sorduğumuz toplum fertleri de bu şekilde Allah *subhânehu ve teâlâ’yı* kabul etmektedirler. Ancak tevhidin diğer kısımlarında Allah *subhânehu ve teâlâ’yı* birlemediklerinden Müslüman olmamışlardır.

ceği güne kadar bana mühlet ver' dedi." (Hicr: 15/36)

Başka bir ayetteyse Allah *subhânehu ve teâlâ'*dan korktuğunu söylediğini de görmekteyiz:

"(İblis) "Doğrusu ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım." (Haşr: 59/16)

Görüldüğü üzere, Allah *subhânehu ve teâlâ'*nın varlığını, yoktan var edici, öldüren ve tekrar diriltecek olan olduğunu kabul ederek, Allah *subhânehu ve teâlâ'*dan korktuğu ifade etmek Müslümanlık için yeterli olsaydı, o zaman şeytanın da Müslüman olması gerekirdi! Çünkü ayetlerde de ifade edildiği üzere o bunları kabul etmektedir. Oysa bilindiği üzere şeytan tüm bunları kabul etmesine rağmen kâfirdir.

Ne hazindir ki günümüzde de sadece Allah *subhânehu ve teâlâ'*nın varlığını kabul etmenin Müslüman olmak için yeterli olacağını sananlar vardır. Bunun böyle olmadığı ise çok açıktır.

3. ULÛHİYET TEVHİDİ

Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* ulûhiyetine iman, ulûhiyet tevhidini gerçekleştirmekle mümkündür.

Tevhidin bu türüne *ibadet tevhidi* de denir. Ulûhiyet tevhidi; kulun kendi fiillerinde/ibadetlerinde Allah *subhânehu ve teâlâ'yı* birlemesidir. Örneğin; kişinin yapmış olduğu dua, korku, ümit, sevgi, namaz, hac, tevbe... gibi ibadet çeşitlerini sadece Allah *subhânehu ve teâlâ'ya* yapmasıdır.

Kullar Allah *subhânehu ve teâlâ'ya* ibadet için namaz kılarlar, kıyamlar, rükûlar, secdeler hep O'nun içindir. Oruç tutarlar, imsaklerden iftarlara açlık O'nun içindir. Zekât verirler, hacca giderler. Ümit ve korkularla yapılan tüm bunlar sadece O'nun içindir.

Rubûbiyyet tevhidi, Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* fiillerinde birlenmesine iman etmek ve gereğini yerine getirmektir. Allah *subhanehu ve teâlâ* yaratır, rızık verip yaşatır, rızkını keser öldürür. Ulûhiyyet tevhidinde ise

kulların fiilleri açısından Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* birliğine inanmak ve gereğini yerine getirmektir.

Kul hayat ve memat arasındaki tüm ibadetleri sadece Allah *subhânehu ve teâlâ* için yaparsa Allah *subhânehu ve teâlâ'yı* hak ilah olarak kabul etmiş demektir. İşte ulûhiyyet tevhîdiyle kul, gizli ve açık tüm ibadetlerini sadece Allah *subhânehu ve teâlâ'ya* has kılar. Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* dışında ibadeti hak etmeyen mahlûkata asla yönelmez. İns ve cin şeytanlarından, tüm tuğyan ehli tâğuttan uzaklaşarak, bunlara ibadet edilmesinin bâtıllığını kabul edip, ilan eder.

Tüm gönderilmiş peygamberlerin kavimlerine ilettikleri tevhid budur. Zira kavimlerin tâğutlardan kaçınıp sadece Allah *subhanehu ve teâlâ'ya* yönelmesi için bu tevhidi peygamberler iletmişlerdir. Allah *subhânehu ve teâlâ* bize bu gerçeği şöyle haber verir:

“Andolsun, biz her ümmete: “Allah’a kulluk edin ve tâğuttan kaçının (diye tebliğ etmesi için) bir elçi gönderdik.” (Nahl: 16/36)

Ve yine Rabbimiz, elçilerinin sözlerinden bize şöyle bahseder:

“Andolsun biz Nuh’u kavmine gönderdik: Ben sizin için kurtuluş yolunu açıkça gösteren bir uyarıcıyım, Allah’tan başkasına kulluk etmeyin. Ben hakikaten, sizin acı bir günüün azabına uğramanızdan korkuyorum’ dedi.” (Hud: 11/25–26)

“Ad kavmine de kardeşleri Hud’u gönderdik; ‘Ey kavmim’ dedi, Allah’a kulluk edin, O’ndan başka ilahınız yoktur, siz putları Allah’a ortak koşmakla sadece iftira ediyorsunuz.” (Hud: 11/50)

“Semud kavmine de kardeşleri Salih’i gönderdik. Dedi ki: “Ey kavmim! Allah’a kulluk edin, O’ndan başka ilahınız yoktur.” (Hud 11/61)

“Medyen’e de kardeşleri Şuayb’ı gönderdik. ‘Ey kavmim’ dedi, “Allah’a kulluk edin, sizin O’ndan başka ilahınız yoktur.” (Hud 11/84)

Allah *subhanehu* ve *teâlâ*, Musa *aleyhisselâm* ile Fi-

ravun'un mücadelesinden şöyle haber veriyor:

“Firavun dedi ki: “(Ey Musa) Âlemlerin Rabbi nedir?” (Musa): ‘Göklerin, yerin ve bu ikisi arasında bulunan her şeyin rabbidir, eğer bunları iyice düşünüp anlayabilenlerden iseniz’ dedi.” (Şuara: 26/23-24)

Musa *aleyhisselâm* şöyle demiştir:

“Ben size Allah’tan başka bir ilah mı arayayım, hâlbuki O, sizi âlemler üzerine üstün kıldı” dedi.” (A’raf: 7/140)

Yine İsa *aleyhisselâm*’da şöyle demiştir:

“Allah, benim de sizin de Rabbinizdir, O’na ibadet edin, işte dosdoğru yol budur.” (Al-i İmran: 3/51)

Yine Allah *subhanehu ve teâlâ*, Rasulullah *sallallahu aleyhi vessellem*’e ehli kitaba şöyle söylemesini emretti:

“De ki: ‘Ey kitap ehli, bizim ve sizin aranızda eşit olan bir kelimeye gelin: Yalnız Allah’a ibadet edelim, O’na hiçbir şeyi ortak koşmayalım, birimiz, diğerini

Allah'tan başka rab edinmesin." (Al-i İmran: 3/64)

Ulûhiyet tevhidiyle Muvahhid bir kul, Allah *subhanehu ve teâlâ'nın* dışındakilere kulluğu çağıran şeytanı ve şeytanlaşanları, Allah *subhanehu ve teâlâ'nın* indir-diği hükümlerin yerine geçen hükümler koyucu otorite-leri, heva ve heveslerine göre hükümler verenleri, onla-rı meşrulaştıran dalalet imamlarını, gaybı bildiğini id-dia eden kâhinleri, kâhinliğe kalkışan şeyhleri ve til-mizlerini ve de tüm göz boyayıcı sihirbazları red eder.

Ulûhiyet tevhidini yerine getiren bir kul, Allah *subhanehu ve teâlâ'nın* dışındaki varlıklara dua etmez. Al-lah *subhanehu ve teâlâ'nın* dışındaki varlıklara kurban kesmez. Allah *subhanehu ve teâlâ'dan* başkalarına adak adayıp, yemin etmez. Yerlerin ve göklerin gaybını bil-diklerini, yerlerde ve göklerde tasarrufta bulundukları-nı söyleyenleri, kabul etmez, onları tüm ve de batıl ina-nışlarını red eder.

4. İSİM ve SIFAT TEVHİDİ

Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* isim ve sıfatlarına iman, isim ve sıfat tevhidinin gerçekleştirmekle olur.

İsim ve sıfat tevhidi, Rabbimizin keliminde ve kendinden konuşmayan,¹⁵ son elçi Muhammed *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in sünnetlerinde bildirildiği gibi, Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* en güzel ve mükemmel isimlerin en kâmil ve noksansız sıfatların sahibi olduğuna inanmaktır.

“En güzel isimler Allâh’ındır. O halde O’na o güzel isimleriyle dua edin. O’nun isimleri hakkında yanlış yola sapanları bırakın. Onlar yaptıklarının cezasına çarptırılacaklardır.” (Araf: 7/180)

“Kötü sıfâtlar ahirete inanmayanlara aittir. En yüce sıfâtlar ise Allâh’ındır. O, Azîz (mutlak güç sahibidir) ve Hakîm’dir (hüküm ve hikmet sahibidir).” (Nahl: 16/60)

¹⁵ “O, arzusuna göre de konuşmaz. O (söyledikleri), yalnızca kendisine vahyolunan bir vahiydir.” (Necm: 53/3-4)

Müslümanlar olarak bizler;

a) Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* isim ve sıfatlarını Kur'ân ve Sünnette bildirildiği üzere kabul ederiz. Bu isim ve sıfatları artırmadan, azaltmadan, saptırmadan, batıl tevillerle tevil etmeden geldiği gibi tasdik ederiz.

“Rabbinizden size indirilene itaat edin. O’ndan başka velîlere itaat etmeyin. Ne kadar az öğüt alıyorsunuz.” (Araf: 7/3)

Rabbimiz Allah *subhânehu ve teâlâ'nın*; el-Ahad, el-Hayy, el-Evvel, el-Âhir, ez-Zâhir, el-Bâtın, es-Samed, el-Kuddûs, el-Müteâl, el-Basîr, es-Semî', el-Alîm, el-Habîr, el-Kadîr, el-Muhit, el-Hâlık, el-Hakem, el-Müdebbir, el-Velî, er-Rahmân, er-Rahîm, et-Tevvâb, el-Hâdî, el-Mudîl ve el-Müntakım gibi isimlerine îmân ederiz. Yine bizler O’nun bu isimlerinden başka Kur'ân ve Sünnet’te bize bildirilen ve bildirilmeyen tüm isimlerine de îmân ederiz.

Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* nefis, yed, vech, ayn,

gazab, rızâ, uluvv, istivâ ve nüzûl gibi zâtî ve fiilî sıfatlarına îmân ettiğimiz gibi; O'nun bu sıfatlardan başka Kur'ân ve Sünnet'te bize bildirilen ve bildirilmeyen tüm sıfatlarına da îmân ederiz.

b) Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* isim ve sıfatlarını, mahlûkatının isim ve sıfatlarına benzetmeyiz. Bu isim ve sıfatların ismen benzemesi hakikatte benzemelerini gerektirmez. Zira Âlemlerin Rabbi olan Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* benzeri ve dengi yoktur.

“O'nun benzeri hiç bir şey yoktur. O işitendir, görendir.” (Şura: 42/11)

“Hiç bir şey O'na denk değildir.” (İhlâs: 112/4)

Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* *semi'* yani duyma, *kelâm* yani konuşma, *basar* yani görme gibi sıfatlarını hiçbir mahlûkun sıfatlarına benzetmediğimiz gibi, *yed* yani el, *ayn* yani göz, *vech* yani yüz gibi sıfatlarını hiçbir mahlûkun sıfatlarına benzetmeyiz. Bu sıfatlar Kur'ân ve Sünnette bildirdiği için kabul eder ve Allah

subhânehu ve teâlâ'yı her türlü noksanlıktan tenzih ederiz.

c) Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* sıfatlarını manası mâlum/bilinen, keyfiyeti meçhul/bilinmeyen olarak kabul eder tam bir teslimiyet ile tasdik ederiz.

“O onların önlerindeki ve arkalarındakini bilir, onlar ise onu ilmen ihata edemezler.” (Taha: 20/110)

Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* *semi'* yani duyma sıfatına sahiptir. Bizler duymanın ne olduğunu biliriz. Ancak Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* nasıl duyduğunu bilemeyiz. Çünkü sıfatı bilmek zatı bilmek iledir. Zatını bilmediğimiz bir şeyin sıfatının aslından ve hakikatin-den nasıl bahsedemiyorsak, Allah *subhânehu ve teâlâ'nın* sıfatlarının keyfiyetinden de öylece bahsedemeyiz. Kaldı ki Allah *subhânehu ve teâlâ* her şeyi yarattır; kendisi ise yaratılmamış olandır. Bu sebeple bize düşen şey, Kur'ân ve Sünnete teslim olarak bildirdiklerini kabul etmek, bildirmediklerinin ve anlayamayacaklarımızın peşine düşmemektir.

Esmâu'l-Hûsna:

Allah *subhanehu ve teâlâ*, Kur'ân-ı Kerîm'de zatını en güzel isimlerle isimlendirerek, en güzel niteliklerle nitelemiş ve şöyle buyurmuştur:

“En güzel isimler Allah'ındır. O halde O'na o güzel isimleriyle dua edin. O'nun isimleri hakkında yanlış yola sapanları bırakın. Onlar yaptıklarının cezasına çarptırılacaklardır.” (Araf: 7/180)

Allah *subhanehu ve teâlâ*'nın Kur'ân ve Sünnette bildirdiği ve bildirmediği birçok ismi vardır. Bunların tamamına icmali olarak iman etmek gereklidir. Nitekim Rasûlullâh *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: *“Ya Rabbi! Senin bütün isimlerinle, senin isimlendirdiğin ya da Kitâbında indirmiş olduğun veyahut mahlûkatından birine öğrettiğin ya da yanındaki gayb ilminde bunu sakladığın isimlerle sadece senden istiyorum.”*¹⁶

Bu isimler, Allah *subhanehu ve teâlâ*'nın birliğini,

¹⁶ (SAHİH HADİS:) Ahmed (3704); İbn Hibbân (972)

merhametini ve gücünü, affını ve benzeri özelliklerini bildiren isimlerdir. Yine bu isimler, Allah *subhanehu ve teâlâ*'ya ait olan tüm hayır ve iyiliklere eksiksiz olarak işaret eden isimlerdir.

Aynı zamanda esmâu'l-hûsnâ, Allah *subhanehu ve teâlâ*'ya yaklaşmaya bir vesiledir. Yalnızca isimleriyle O'ndan istenir. Sadece O'na dua edilir.

Oysa cahiliye Mekke'sinde ki müşrikler Allah *subhanehu ve teâlâ*'ya yaklaşma vesileleri başka şeylerde aramışlardı. Rabbimiz, bu gibi davranışların batıl bir davranış olduğunu bizlere bildirmektedir.

Ne hazindir ki günümüzde de dünkü Mekkelilerin cahili anlayış(sızlık)ları ve uygulamaları süregelmektedir. Bugün de; ***“biz bunlara sadece bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz”*** (Zümer: 39/3) diyerek canlı-cansız putlara veya putlaştırılanlara yönelenler vardır.¹⁷

Esmâu'l-hûsna'da geçen sıfat isimler, Rabbimizin ni-

¹⁷ Rabbimizden hakkı görmelerini ve hakka teslim olmalarını dileriz.

telikleri hakkında bizlere bilgi verir. İnsan akli mukayyettir yani sınırlıdır. Sınırlandırılmayan mutlak olanı idrak edip, anlaması mümkün değildir. Bundan dolayı Rabbimizin sıfatlarının başına mutlak, mahlûkun¹⁸ sıfatlarının başına mukayyet getirebiliriz.

Örneğin; Rabbimiz el-Âlim olandır. İnsanlardan da âlimler vardır. Ancak Rabbimiz istisnasız her şeyi bilen, ilmi her şeyi kuşatmış olandır. İnsanların âlimlerininse çok sınırlı bilgileri olup, ancak Rabbimizin nasip ettiği kadarıyla belirli şeyleri bilebilirler.

Bizler *amentû*müzün¹⁹ ilk şartı olan '*Allah'a iman*'ı Rabbimizin rızasına uygun olarak yerine getirmeliyiz. Bu da Rabbimizin isimlerinin anlamlarını bilmek, kalplerimizde bu anlamları tefekkür etmek, Allah *subhanehu ve teâlâ*'nın canlı ve cansız yarattığı mahlûkatında bu isim ve sıfatların tesirini görmek ve tüm ibadetlerimizde bu isimlerin gereğine göre hareket etmek gere-

¹⁸ **Mahlûk:** Allah *subhanehu ve teâlâ*'nın yarattığı canlı.

¹⁹ **Amentû:** Müslümanların iman esaslarını ana hatlarıyla ifade eden özel kavram.

kir.

Örneğin Rabbimiz tüm mahlûkata rızkını veren *Rezzak*'tır. Bu isme iman eden kişi; Allah *subhanehu ve teâlâ*'ya tevekkül ederek yalnızca O'ndan beklemelidir. Kişi, tüm insanlar kendisinden rızkını (ç)almaya çalışsalar yine de ondan bir zerreyi dahi uzaklaştıramayacağına iman etmeli ve de rızkın sahibinden helal yollarla rızkının teminine çalışmalıdır. Bu şekilde bir inanca sahip olan kişi haram olan şeylere rızık korkusuyla yanaşmaz; çünkü o bilir ki, elsiz ayaksız nice canlının rızkını veren Âlemlerin Rabbi kendi rızkını da son nefesine kadar verecektir.

İşte Rabbimizin her bir isim ve sıfatına imanın inancımıza ve hayatımıza yansıyan yönleri vardır. Bizler bu isim ve sıfatlara iman ettiğimiz gibi bunların hayatımıza bakan yönlerini tefekkür ederek yaşantımızı esma ve sıfat şuuruyla düzenlemeliyiz.

*Sözüün özü: Tevhidsiz iman geçerli olmaz.
İlla tevhid, illa tevhid...*

HÂTİME

Bir hakikattir ki; hayat kulluk etmek için geldiğimiz yerdir ve kulluğun tehiri de yoktur ve de olamaz. Dünyevi birçok şey tehir edilebilir; ancak ahiretimizi kazanacağımız meselelerin tahsili asla tehir edilmemeli, bir an önce bunlar öğrenilip, gerekleriyle amel edilmelidir.

Bundan dolayıdır ki, burada geçen konuların -tam manasıyla- anlaşılması hayati önem taşımaktadır. Çünkü iman, tevhid temeli üzerine kurulur. Bu konuları anlamayan ve hayatlarında tevhidin izleri olmayan insanların durumları ortadadır.

Rabbim habersizlere de duyup anlamayı ve iman edip yaşamayı nasip eylesin. Ve tüm tevhid ehline tevhidi istikamet, hak edenlerine de şehadet nasip eylesin. Allahûmme âmin.

İÇİNDEKİLER

MUKADDİME.....	5
TEVHİD.....	7
TEVHÎDİN KISIMLARI.....	11
1. ALLAH'IN VARLIĞINA İMAN.....	12
a) Fıtrat:.....	14
b) Akıl:	17
c) Din:.....	22
d) His:	25
2. RUBUBİYET TEVHİDİ	27
3. ULÛHİYET TEVHİDİ.....	31
4. İSİM ve SIFAT TEVHİDİ.....	36
Esmâu'l-Hûsna:	40
HÂTİME.....	44

TEVHİD-İ DAVET İLE

TEVHİDE DAVET DEVAM EDİYOR...

www.tevhididavet.com

